11/01/2022

Πώς έζησαν οι Έλληνες του Καζακστάν τα αιματηρά επεισόδια στη χώρα

/ Ομογένεια

Σκηνές τρόμου από τις ριπές όπλων, τις αιματηρές συγκρούσεις, τις λεηλασίες σε δημόσια κτίρια, καταστήματα και σπίτια και τις καταστροφές, που άφησαν πίσω τους συντρίμμια, στην πόλη Αλμάτι, αλλά και σε άλλες πόλεις του Καζακστάν, περιγράφουν Έλληνες στην αχανή χώρα της Κεντρικής Ασίας.

Κλεισμένοι στα σπίτια τους, με σβηστά φώτα τις νύχτες, χωρίς επικοινωνία με τον υπόλοιπο κόσμο, καθώς στη διάρκεια των πολυήμερων συμπλοκών είχαν διακοπεί οι τηλεφωνικές συνδέσεις και το ίντερνετ, οι ομογενείς έβλεπαν τους αντικαθεστωτικούς να βγαίνουν μέσα από δρόμους και πάρκα.

Μασκοφόροι στην αυλή του σπιτιού της οικογένειας ομογενούς

Η κόρη του Κωνσταντίνου Χαραλαμπίδου, η 21 ετών Αναστασία, που βρισκόταν

στην Αλμάτι, στο σπίτι της γιαγιάς της, περιγράφει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ότι έζησε σκηνές από σύγχρονη ταινία τρόμου. «Αρχικά», αφηγείται, «πίστεψα, ότι οι ταραχές που ξεκίνησαν στις 4 Ιανουαρίου στην Αλμάτι και την περιοχή του αεροδρομίου, που βρίσκεται κοντά στο σπίτι της γιαγιάς, θα τελειώσουν σύντομα. Αλλά, όταν διακόπηκε η σύνδεση με το ίντερνετ, και οι γραμμές της σταθερής τηλεπικοινωνίας ήταν «αδύναμες», κατάλαβα πως υπάρχει σοβαρός κίνδυνος. Ήμασταν κλεισμένοι στα σπίτια μας. Δεν μπορούσα να μετακινηθώ από το σπίτι της γιαγιάς στα σπίτια των ξαδέλφων, του πατέρα μου, των θείων μου. Ξαφνικά, τη νύχτα, είδα από το παράθυρο πως πήδηξαν από τα κάγκελα μέσα στην αυλή της μονοκατοικίας μας κάποιοι άγνωστοι μασκοφόροι.

Με κυρίεψε τρόμος. Περίμενα ότι θα έσπαζαν την εξώπορτα και θα έμπαιναν στο σπίτι. Ευτυχώς κατάφερα να τηλεφωνήσω από το σταθερό τηλέφωνο στον θείο, που έσπευσε με άλλους συγγενείς και φίλους να έρθουν, παραβιάζοντας το καθεστώς απαγόρευσης κυκλοφορίας, διακινδυνεύοντας τη ζωή τους, καθώς οι δυνάμεις ασφαλείας πυροβολούσαν χωρίς προειδοποίηση, σύμφωνα με τις εντολές που είχαν δεχθεί. Τελικά, κρατώντας φτυάρια και τσουγκράνα, κατάφεραν να διώξουν τους αγνώστους από την αυλή, που πιθανόν ήρθαν για πλιάτσικο, αλλά δεν ξέρω…». Με τρεμάμενη φωνή εξιστορεί την περιπέτειά της η Αναστασία, ενώ ο πατέρας της δηλώνει ανακουφισμένος , αλλά, όπως λέει: «Συνεχίζω να ανησυχώ για την μητέρα μου που διαμένει στο Καζακστάν», φοβούμενος πιθανή νέα αναζωπύρωση των συγκρούσεων.

Συγκλονιστική είναι και η μαρτυρία του ομογενή Κωνσταντίνου Χαραλαμπίδη, καθώς η κόρη του, Αναστασία, επιβιβάστηκε σε ρωσικό στρατιωτικό αεροσκάφος στην Αλμάτι και την περασμένη Κυριακή, στις 11 το βράδυ, έφθασε στη Μόσχα. «Ταξίδεψε εσπευσμένα στη Μόσχα, καθώς υπήρχε φόβος για τη ζωή της», λέει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ, ο πατέρας της, γνωστός σκηνοθέτης ντοκιμαντέρ, που ζει κι εργάζεται στη Μόσχα, ενώ κατάγεται από το Καζακστάν.

Ο κ. Χαραλαμπίδης δεν χάνει επαφές με τη χώρα όπου γεννήθηκε και μεγάλωσε. Μάλιστα, πριν από χρόνια, αφιέρωσε ένα ντοκιμαντέρ στην ιστορία της οικογένειάς του κι όλων των Ελλήνων του Καζακστάν, με τίτλο: «Από τα Χριστούγεννα μέχρι την Ανάσταση».

Κανείς δεν μιλάει

«Στην Αλμάτι, μόλις αποκαταστάθηκε η σύνδεση με το διαδίκτυο, αλλά μόνο για κάποιες ώρες. Ανοίγουν σήμερα τα μεγάλα σούπερ μάρκετ, και τα φαρμακεία», γράφει στο facebook ο φαρμακοποιός Παντελής Παπαδόπουλος, κάτοικος της πόλης. «Προσπαθούμε να επικοινωνήσουμε με τον έξω κόσμο, αλλά μάταια. Το

ίντερνετ “ανοίγει” μόνο τρεις ώρες, από το πρωί μέχρι το μεσημέρι και τέσσερις ώρες το απόγευμα», περιγράφει. Ανησυχεί για την κόρη του, που είναι φοιτήτρια Ιατρικής στην Αθήνα και, μέσω του ΑΠΕ-ΜΠΕ, θέλει να της στείλει το μήνυμα ότι είναι καλά και να μην ανησυχεί γι’ αυτόν.

Οι πρώτες επικοινωνίες από πόλεις του Καζακστάν αναφέρουν ότι ακόμα και σήμερα συνεχίζεται η μεγάλη επιχείρηση κρατικών υπαλλήλων και εθελοντών για τον καθαρισμό των δρόμων από τα συντρίμμια που άφησαν πίσω τους οι μάχες στους δρόμους.

Το ΑΠΕ-ΜΠΕ επικοινώνησε και με τον ομογενή επιχειρηματία Σωκράτη Π. «Μην γράψετε το όνομά μου. Γεννήθηκα εδώ και για πρώτη φορά στα εξήντα μου χρόνια αισθάνθηκα απόλυτη ανασφάλεια. Δεν μιλάμε, φοβόμαστε να σχολιάζουμε τα γεγονότα, δεν κοιτάμε στα μάτια ο ένας τον άλλο, γιατί πλέον καταλαβαίνουμε όλοι μας ότι η αυριανή μέρα σίγουρα δεν θα είναι η ίδια. Δεν είχα παλιννοστήσει στην Ελλάδα την εποχή του ’90, αλλά ίσως να ετοιμάσω τις βαλίτσες μου», υπογραμμίζει.

«Όλοι είναι καλά στο ελληνικό σχολείο»

Η Ναταλία Τιφαντσίδη, βουλευτής της τοπικής αυτοδιοίκησης στο Ταμπάκ Σοβχός Πανφύλοβο, διευθύντρια του δεκατάξιου σχολείου (δημοτικό- γυμνάσιο και λύκειο), καθηγήτρια της ελληνικής γλώσσας, μίλησε στο ΑΠΕ-ΜΠΕ τα ξημερώματα. «Αυτή τη στιγμή, όλα επιστρέφουν στην κανονικότητα. Αλλά τις πρώτες ημέρες της Πρωτοχρονιάς ζήσαμε τον απόλυτο τρόμο. Ειδικά στην Αλμάτι …δεν περιγράφεται. Μια τόσο όμορφη πόλη μετατράπηκε σε σωρό σκουπιδιών. Εμείς μένουμε 16 χιλιόμετρα από την Αλμάτι. Ήταν οι εξτρεμιστές που πραγματοποίησαν επιδρομή μέχρι το σπίτι μας. Ήταν, όπως οι κατσαρίδες που σέρνονται στα χωράφια και στα βουνά των κοντινών χωριών. Οι άντρες μας στο Ταμπάκ Σοβχός Πανφύλοβο έχουν ενωθεί σε τμήματα αυτοάμυνας και τη νύχτα κάνουν περιπολίες, λέει η κ. Τιφαντσίδη, η οποία πιστεύει πως σε μια εβδομάδα όλα θα είναι ξανά όπως πριν.

Ο Ελληνισμός του Καζακστάν κυρίαρχος στο εργατικό δυναμικό της χώρας

«Εμείς, οι Έλληνες που γεννηθήκαμε και ζήσαμε στο Καζακστάν, στη χώρα που οι γονείς μας επιβίωναν με σκληρή εργασία στις δυσμενείς συνθήκες, κτίζοντας τη βιομηχανία και την οικονομία αυτής της χώρας στην Κεντρική Ασία, στο τέλος την αγαπήσαμε, είναι η ιδιαίτερη πατρίδα μας», λέει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ η Β. Γ. που δεν επιθυμεί να πει περισσότερα, γιατί φοβάται. «Η ζωή επανέρχεται σταδιακά στην

ομαλότητα, αλλά δεν πιστεύω πως θα είμαστε όπως πριν», λέει.

«Μικρή Αθήνα»

Και ο ιστορικός Νίκος Σιδηρόπουλος, ο οποίος ζει στη Μόσχα, ήταν αυτές τις ημέρες σε απόγνωση για τους δικούς του ανθρώπους. «Μόλις τη Δευτέρα, ύστερα από πέντε μέρες, μπόρεσα να επικοινωνήσω με τους συγγενείς μου, που τα σπίτια τους βρίσκονται στο κέντρο των ταραχών. Ευτυχώς, όλοι είναι καλά στην υγεία τους. Δεν έβγαιναν από τα σπίτια όλες αυτές τις μέρες. Πρόλαβα να επικοινωνήσω και με τον φίλο και διακεκριμένο καλλιτέχνη του Καζακστάν, τον Λάκη Κεσόγλου, που είναι κι αυτός καλά», λέει στο ΑΠΕ- ΜΠΕ.

Το Καζακστάν ως χώρα σημάδεψε τη δραματική ιστορία των Ελλήνων Ποντίων της π. ΕΣΣΔ. Οι Έλληνες συμμετείχαν στη δημιουργία μιας οικονομικά δυνατής δημοκρατίας. «Οι γονείς και οι παππούδες μας, διωγμένοι το 1922 από τον Πόντο στη Μαύρη Θάλασσα της Ρωσίας και από εκεί, το 1949, στο Καζακστάν, μπόρεσαν να επιβιώσουν, δημιουργώντας νέα ζωή παντού, είναι ακαταμάχητοι», λέει ο Νίκος Σιδηρόπουλος, απόγονος των χιλιάδων Ποντίων Ελλήνων, που εκτοπίστηκαν στο Καζακστάν, το 1944, από την Κριμαία, από τον Καύκασο (Γεωργία, Αρμενία) και τη Ρωσία (1949-1950). Ο συνολικός αριθμός των ατόμων που απελάθηκαν ήταν περίπου 60.000.

Την εποχή του 1990, στο Καζακστάν ζούσαν περίπου 100.000 Πόντιοι. Πολλοί απ’ αυτούς, την ίδια περίοδο πήραν το δρόμο της παλιννόστησης κι εγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα. Σήμερα, στο Καζακστάν διαμένουν μόνο 10-12 χιλιάδες Έλληνες.

Όσοι απέμειναν, ανήκουν στους 14 συλλόγους που αποτελούν την Ομοσπονδία Ελληνικών Συλλόγων «Φιλία», με τον σημερινό πρόεδρο, διακεκριμένο επιστήμονα, καθηγητή φυσικής Γιώργο Ιορδανίδη, λέει ο κ. Σιδηρόπουλος. Και θυμάται: «Άλλοτε, στο Ταμπάκ Σοβχός Πανφύλοβο, όπου γεννήθηκα και μεγάλωσα, από 13.000 χιλιάδες κατοίκους, οι 8500 ήταν Έλληνες, σύμφωνα με δημοσκόπηση του 1990. Την πόλη Κεντάου, με 30.000 Έλληνες, πριν από πενήντα χρόνια, οι ντόπιοι κι εμείς την αποκαλούσαμε …η “Μικρή Αθήνα”».

Στη φωτογραφία απεικονίζονται:

– Ο Κώστας Χαραλαμπίδης μαζί τη σύζυγο και τις κόρες του

– Η Ναταλία Τιφαντσίδη, βουλευτής της τοπικής αυτοδιοίκησης στο Ταμπάκ Σοβχός Πανφύλοβο, διευθύντρια του δεκατάξιου σχολείου

– Ο Νίκος Σιδηρόπουλος με τον Γιώργο Ιορδανίδη, πρόεδρο της Ομοσπονδίας

Ελληνικών Συλλόγων «Φιλία»

*Τις φωτογραφίες παραχώρησαν στο ΑΠΕ-ΜΠΕ οι Νίκος Σιδηρόπουλος, Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης και Ναταλία Τιφαντσίδη

Πηγή ΑΠΕ ΜΠΕ